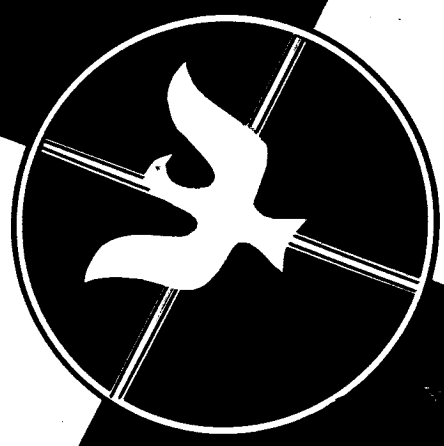

6114

SUE RADER

Umupashi
ua
Mushilo

SUE RADER

Umulungu 12: MUPASHI WA MUSHILO, UMUPASHI
WA MANO KABILI KATINA KULI
SHIKULU.

Pa Mulungu: Amapinda 2:1-5
Pali Cimo: Amapinda 1:7
Pali Cibili: Amapinda 31:30-31
Pali Citatu: Yobo 36:3-4
Pali Cine: 1 Abena Tesolonika 4:7-8
Pali Cisano: Esekiele 36:26-27
Pa Cibelushi: Amalumbo 139:1-6

Umulungu 13: UMUPASHI WA MUSHILO NE MIPE-
PELE YA BWINA KRISTU.

Pa Mulungu: Abena Efese 3:14-19
Pali Cimo: Yobo 42:5-6
Pali Cibili: Abena Efese 1:15-19
Pali Citatu: Esaya 6:1-5
Pali Cine: Esaya 6:6-8
Pali Cisano: Abena Filipi 3:3
Pa Cibelushi: Amalumbo 150:1-2

*Umupashi
wa
Mushilo*

Pali Cibili: 1 Yohane 5:6-8
 Pali Citatu: 1 Abena Tesolenika 4:9-12
 Pali Cine: 1 Yohane 2:26-27
 Pali Cisano: Esaya 54:13-14
 Pa Cibelushi: Yohane 6:44-46

Umulungu 9: MUPASHI WA MUSHILO, UBUKOTA.

Pa Mulungu: Abena Roma 10:6-8
 Pali Cimo: Abena Roma 8:1-2
 Pali Cibili: Abena Roma 8:27
 Pali Citatu: Yohane 1:33
 Pali Cine: Imilimo 17:26-28
 Pali Cisano: Abena Roma 8:14
 Pa Cibelushi: 1 Abena Korinto 3:9-10

Umulungu 10: MUPASHI WA MUSHILO, UMUPASHI
WA KUTEMWA

Pa Mulungu: 1 Abena Korinto 13:1
 Pali Cimo: 1 Abena Korinto 13:2
 Pali Cibili: 1 Abena Korinto 13:3
 Pali Citatu: 1 Abena Korinto 13:4
 Pali Cine: 1 Abena Korinto 13:5
 Pali Cisano: 1 Abena Korinto 13:6
 Pa Cibelushi: 1 Abena Korinto 13:7

Umulungu 11: MUPASHI WA MUSHILO, UMUPASHI
WA KUPINGULA.

Pa Mulungu: Aba Hebere 10:26-27
 Pali Cimo: Aba Hebere 10:28-29
 Pali Cibili: Aba Hebere 10:30-31
 Pali Citatu: Esaya 63:8-10
 Pali Cine: Esaya 65:1-2
 Pali Cisano: Esaya 1:18-20
 Pa Cibelushi: Abena Galatia 6:1-2

Pali Citatu: Ubwina Lebi 26:11-13
Pali Cine: Esekiele 37:27
Pali Cisano: 1 Yohane 4:13
Pa Cibelushi: Abena Roma 8:11

Umulungu 5: UMUPASHI WA MUSHILO MU CILONGANINO.

Pa Mulungu: Yohane 14:26
Pali Cimo: Yohane 17:17-19
Pali Cibili: Imilimo 1:4-5
Pali Citatu: Mateo 28:19-20
Pali Cine: Marko 16:20
Pali Cisano: Imilimo 13:2-4
Pa Cibelushi: Imilimo 10:44-45

Umulungu 6: MUPASHI WA MUSHILO NO MUBOMFI WAKWE.

Pa Mulungu: Imilimo 16:9-10
Pali Cimo: Abena Efese 6:13-17
Pali Cibili: Yeremia 1:4-5
Pali Citatu: Imilimo 4:7-10
Pali Cine: Imilimo 4:29-31
Pali Cisano: 1 Timote 4:1
Pa Cibelushi: Imilimo 6:3

Umulungu 7: UMUPASHI WA MUSHILO NO MUBEMBU

Pa Mulungu: Yohane 7:37-39
Pali Cimo: Yohane 6:33-35
Pali Cibili: Amalumbo 95:6-7
Pali Citatu: Amalumbo 95:8-11
Pali Cine: Abena Efese 4:30
Pali Cisano: Yohane 16:7-11
Pa Cibelushi: Yohane 6:63

Umulungu 8: MUPASHI WA MUSHILO, KASAMBILISHA

Pa Mulungu: Yohane 14:15-17
Pali Cimo: Yohane 15:26

IFILIMO ISAMBILILO ISAMBA

1 NGA MUPASHI WA MUSHILO NINANI?... 1

2 UMUPASHI WA MUSHILO MU MWEO
WA KWA KRISTU..... 5

3 UMUPASHI WA MUSHILO MU MYEO
YA BANTU..... 9

4 UMUPASHI WA MUSHILO MWITEM-
PELE LYAUKO.....13

5 UMUPASHI WA MUSHILO MU
CHILONGANINO.....17

6 MUPASHI WA MUSHILO NO MUBOMFI
WAKWE.....21

7 UMUPASHI WA MUSHILO NO
MUBEMBU.....25

8 MUPASHI WA MUSHILO, KA
SAMBILISHA.....30

9 MUPASHI WA MUSHILO, UBUKOTA.....34

10 MUPASHI WA MUSHILO, UMUPASHI
WA KUTEMWA.....37

11 MUPASHI WA MUSHILO, UMUPASHI
WA KUPINGULA.....41

12 MUPASHI WA MUSHILO, UMUPASHI
WA MANO KABILI KATINA KULI
SHIKULU.....45

13 UMUPASHI WA MUSHILO NE
MIPEPELE YA BWINA KRISTU.....49

UKUBELENGA BAIBELE.....53

UKUBELENGA BAIBELE

ULWIMBO LWA BANAKASHI

Mwebanakashi bonse
Iseni mutote
Imbeni pe
Yesu cisaniko
Yesu acimfye mwa
Atupelo mweo
Lumbanyeni.

Ebeni bana bonse
na bamunyinefwe
Fundisheni
Kulya balelwala
Abashaishiba
Abali mumfifi
bombesheni.

Bombeni namaka
kasuba kaisa
Nensansa pe
kudemwa kubepo
mumitima yesu
intanda nashiya
twange bonse.

Mabala afilyo
apele shikulu
filyo fyonse
Kristu aba mupya
Kristu akabwela
Kristu wena bupe
Bwapenape.

Umulungu 1: NGA MUPASHI WA MUSHILO NIN-
ANI?

Pa Mulungu: Abena Hebere 9:13-14
Pali Cimo: Esaya 4:3-4
Pali Cibili: Esaya 11:1-2
Pali Citatu: 2 Petro 1:20-21
Pali Cine: Amalumbo 139:7-10
Pali Cisano: Amalumbo 139:17-18
Pa Cibelushi: 1 Abena Korinto 2:16

Umulungu 2: UMUPASHI WA MUSHILO MU MWEO
WA KWA KRISTU.

Pa Mulungu: Mateo 1:20
Pali Cimo: Esaya 42:1
Pali Cibili: Luka 4:1-2
Pali Citatu: Mateo 12:18-21
Pali Cine: 1 Petro 3:18
Pali Cisano: Yohane 20:21-22
Pa Cibelushi: Marko 1:9-11

Umulungu 3: UMUPASHI WA MUSHILO MU MYEO
YA BANTU.

Pa Mulungu: Abapingushi 6:34-35
Pali Cimo: Abapingushi 14:5-6
Pali Cibili: Luka 1:13-15
Pali Citatu: Luka 1:67-68
Pali Cine: Luka 2:25-26
Pali Cisano: Imilandu 24:20
Pa Cibelushi: Daniele 5:11-12

Umulungu 4: UMUPASHI WA MUSHILO MWITEM-
PELE LYAUKO.

Pa Mulungu: Yohane 2:19-21
Pali Cimo: 2 Abena Korinto 6:16
Pali Cibili: Ukufuma 29:45-46

ninshi ukwimba no kupela no ku kutika kwi shiwi lyakwe fikalamoneka ifipya. Ifi fikaba mipepele ya cine. Ilyo abana bakwa Lesa bamupepa no kutasha no kulumbanya no kufwaya ukufuma mukati sana muli ifwe, Lesa kuti aumfwa. Natupepe ukuti Umupashi wa kwa Lesa uka tutungulula tuka kwate ukulapepa kwa musango uyu.

ULWIMBO LWA BANAKASHI:

IPEPO:

ooOoo

ISAMBILILO 1

NGA MUPASHI WA MUSHILO NINANI?

ICIKOMO CA KUSUNGA

PA MUTIMA:

"Awe ifwe te mupashi wa pano isonde twapo-kelele, lelo Umupashi uwafuma kuli Lesa, ukuti twishibe ifyo tupelwo bupe kuli Lesa."

1 Abena Korinto 2:12.

AMALEMBO YA

KUBELENGA:

1 Abena Korinto 2:10-14.

IFYAKUPEPELAPO:

INSHITA YA MAPEPO:

INTUNGULUSHI:

Baibele ilalanda imiku iinga pa Mupashi wa Mushilo nangu Umupashi wa kwa Lesa. Nga cakuti tuli bena Kristu twalyumfwa uko Mupashi wa Mushilo aletushinina imembu shesu noku tutungulula mu ku sumina noku pokelela Kristu. Limbi twalyumfwa uko ale tu tungulula ukuya tandalila cibusa wesu uushapusuka nangu umwina mupalamano uulwele. Lelo, nga Mupashi wa Mushilo ninani? Abakwi? Bushe kuti atwafwilisha icacine ukuti twishibe ifyo twalinga uku cita?

ICIPANDE 1: Mupashi wa Mushilo akwata amashina ayengi.

Mupashi wa Mushilo Mupashi wa kwa Lesa uo Kristu atumine pesonde ukwa fwilishako bakakonka bakwe. Yesu amwita kasan-samusha nangu uBukota. "Naine nkalomba

kuli Tata, nao akamupo Bukata bumbi ukuti bwikale na imwe umuyayaya, Umupashi wa cine; uo aba pano isonde bafilwo kupokelela, pantu tabamumona nangu Kumwishiba; lelo imwe mwalimwishiba, pantu aikala na imwe, kabili akalaba mu mitima yenu." (Yohane 14:16-17). Kabili amwita kasansamusha muli Esaya 51:12 "Ine, ine ndi Kasansamusha wenu: ni wani, we utino muntu uukafwa, umwana wa muntunse uukatwalwa ku boni nge cani."

Ali kwata amashina nayambi mu Baibele. Pamo nga mu malembo tubelengele ukufuma muli Yohane, aitwa "Umupashi wa cine." Yohane kabili amwita ati "Ulubuto lwacine!" Mu BaHebere 9:14 "Mupashi wa muyayaya" cimo cine nokuti Mupashi wa muchilo. Mu Bena Roma 1:4 aitwa umupashi wa mushilo. Kabili "mwela wa bupingushi" muli Esaya 4:4 nakabili "mupashi wa kusesema" mwi buku lyaku sokolola. Mu Ciputulwa cimo ica Esaya 11 mwaba amashina ayengi aya Mupashi wa mushilo: "Umupashi wa mano kabili uwa mu cetekanya, umupashi wa kwishiba kabili uwa katina ka kuli Yehoba."

ICIPANDE 2: Mupashi wa Mushilo eko ali muku tendeka.

Nalimo twaletontonkanya ukuti Mupashi wa mushilo tatalile abako pantashi Yesu talamutuma kuli bakakonka bakwe. Lelo ici te cacine. Mupashi wa mushilo ali pamo pa Lesa, Shifwe, na Lesa, mwana, ukufuma mu kutendeka kwa nshita. Ali pamo na Lesa ukufuma mu kutendeka kwa kulenga nangu kwa bubumbo. Mu Kutendeka 1:2 tubelenga, "Pano isonde pali icimfulumfulu kabili apashaba kantu; pali ne mfifi pa mulu we tenga: lelo umupashi wa kwa Lesa waleshunda pa mulu wa menshi." Ukwabula Mupashi wa

Lelo Umupashi wa kwa Lesa uli muli wene. Nga fyo tubelengele mu malembo ya kubelenga, uyu mupashi mukati ulalenga ukuti tufwaye Lesa. Ilyo ulubembu lwa tufumya kuli Lesa, Umupashi ula kuta mukati muli ifwe mpaka kabili twasanga Shifwe wesu wa mu mulu. Umwana umu nono uulufishe bawishi mwibumba teti aleke uku lila. Akulalila fye mpaka ba wishi bamumfwe no kwisa mwi-myia mu maboko. Umwina Kristu aba ifi fine. Umupashi wa mushilo mukati kakwe ulenga abe uwa bula insansa ukwa bula Lesa. Ale shiba ukuti afwile uku fwaya mpaka asange Wishi Lesa. Ecalenga akesha uku fumyapo fyonse ifintu ifili pakati ka kwe na Lesa. Aka yebelela imembu sha kwe kuli Lesa no kwipusha Lesa ukuti amwelele. Nga cakuti tasansamwike na kabili akafwaya, nokufwaya umulandu. Umupashi wa mushilo muli wene ulenga alekuta kuli Lesa. Ilyo nayebelela imembu shakwe shonse no kwisula umutima wakwe onse kuli Lesa, lyene Lesa akasuka. Umupashi muli wene Umupela ukusekela no mutende. Kabili no mutima wa kwe ula lumba Lesa. Alafwaya ukuba na Lesa lyonse. Kanshi ali uwa ipekanya ukucita conse ico Umupashi wa kwa Lesa wa mutungulula uku cita. Ala pela umweo wakwe kuli Lesa. Ala pela umweo wakwe kuli Lesa. Alapepa kuli Lesa ukuti abomfye umweo wakwe. Alapepa Lesa mu kuipela umwine.

INTUNGULUSHI:

Ukupepa kwa bwino Kristu kufwile kwa ba kwa mu mupashi. Imipepele ya milimo teifwaikwa yeka iyo. Baibele isosa ati tufwile ukupepa Lesa mu mupashi na mu cine. Lesa alafwa ukupepa kwesu mu kwimba, mu kupela na mukumfwa ishiwi lyakwe, lelo ifi fyeka tafifulile. Lesa alafwaya ukuti tukwate ukupepa mukati kesu. Alefwaya Umupashi wakwe ukwisula imitima Yesu. Lyene

kutasha pa mweo wakwe. Kabili alepepa ku-
li Lesa ukuti amwafwe ukwishiba umo umweo
walola.

ICIPANDE 2: Pepeni na Malumbo.

Lesa afwa abo abalomba ubwafwilisho
bwakwe. Baibele isosa ati, "Eico nga imwe
pa kuba ababi mwaishibo kupa abana benu if-
ya bupe fisuma, bushe Shinwe wa mu mulu
takacishemo nga nshi ukupo Mupashi wa mu-
shilo ku bamulomba?" (Luka 11:13). Limbi
teti twishibe ifya kulombo Umupashi wa mu-
shilo. Lelo nga twaipusha Lesa uku twafwa,
alatupa Umupashi wa mushilo. Lesa alatwa-
fwa ukupitila mu Mupashi wa mushilo. Uk-
wabula ukwafwa kwa kwe teti tu bake nam-
afunde ya kwa Lesa. Lelo Lesa atila "ka-
bili umupashi wandi nkabika mu nda shenu
no kucite ca kuti mukalaenda mu fipope fy-
andi, ne fya bupingushi fyandi mukalafila-
ma no kuficita." (Esekiele 36:27). Ilyo
tule esha uku mfwila Lesa no kucita ifin-
tu ifyo twishibe Lesa alefwaya twinga cite
Umupashi wa mushilo uka twafwa ukwishiba
nafimbi. Uka tutungulula mu kwishiba ici-
ne ca fya mupashi. Eico umwina Kristu
asambilila pali Lesa. Ilintu Umupashi wa
mushilo ulesokolola ubusuma no bukulu bwa
kwa kwa Lesa. Alamona ukuti taba nangu
cimo uwa ku poka ukutemwa kwa kwa Lesa.
Lelo, alishiba ukuti Lesa alimutemwa umuti-
ma wa kwe wisula na malumbo. Mu mapepo ya-
kwe, alumba Lesa no mutima wakwe onse.
Apepa Lesa na malumbo.

ICIPANDE 3: Pepeni no ku ipela mwebene.

Inshita shimo ilyo umwina Kristu aka-
na ukumfwila, teti alumbe Lesa. Aleshiba
ukuti Lesa teti akutike ku malumbo yakwe.

mushilo abantu aba lembele icipingo cakale
nga tabalembete. Pantu ewa bakobele ukuti
balembe, "pantu ku kufwaya kwa buntu tak-
waletwa ukusesema nangu limo, lelo nipa
kobelwe ku Mupashi wa mushilo epo abantu
ba mushilo balandile." (2 Petro 1:21).
Panuma ya kututubuka kwa kwa Yesu noku
nina ku mulu, Mupashi wa mushilo ayafwili-
she abasambi bantanshi bakwa Yesu ukukonka
ukusambilisha kwa kwe noku sabankanya ila-
ndwe lisuma lyakwa Kristu. Na Yesu aliba-
laile ukuti Mupashi wa mushilo akaba naba-
kakonka bakwe umuyayaya.

ICIPANDE 3: Mupashi wa mushilo aba ponse.

Natubelenga mu kutendeka ifyo Mupashi
wa mushilo aleshunda pa mulu wa menshi mu-
nshita yakulenga. Nalelo line mupashi wa
mushilo aba mu calo, uku sunga ububumbo
bwino bwino. Mupashi wa mushilo alanda
ku bashasumina mu kwesha uku bashinina
ulubembu lwabo pakuti bapokelele Kristu
ngo mupusushi wabo. Mupashi wa mushilo
aba mukati kamitima yabena Kristu. Alaba-
shinina, ukubatungulula, uku bapela ukwi-
shiba nangu ifishininkisho, insansa no mu-
tende.

Pantu aba mupashi, Mupashi wa mushilo
Teba muncende ino pa kashita kamo. Taba
uwa mubili iyoo. Eico kuti aba ponse pan-
shita imo. Takuli uko twinga butukila
pakuti tufume ku Mupashi wa kwa Lesa.
"Bushe ndeya kwi mfumeko ku Mupashi wenu?
Kabili ndefulumukila kwi mfumeko ku cinso
cenu?" (Amalumbo 139:7). Baibele ilatwe-
ba icine ati takuli uko umuntu engaya fi-
sama ukufuma ku Mupashi wa mushilo. Aba
ponse.

ICIPANDE 4: Mupashi wa mushilo aishiba fyonse..

Kwaliba inshita ishingiri ilyo tufwaya amano. Lelo tatuba abamano. Tulakabila ubwafwilisho. Mupashi wa mushilo kuti atwafwa. Aliba uwamano uku tucila. Takwaba amano ayalingana na mano yakwa Lesa. Aliba uwamano ukucila abantu bonse fye abo abatala abekala. "Iye, kushika kwa bucin-dami kabili ukwa mano kabili ukwa kwishiba ifya kwa Lesa! Ifya bupingushi fyakwa ifyo fyabulo kupenengamo! Ne mibombele yakwe, ifyo yabulo kulondololwa! Pantu n'ani aishibo mutima wa kwa Shikulu? N'ani abacilolo wakwe? (Abena Roma 11:33-34).

"N'ani uwapelo mupashi wa kwa Yehoba ifunde, nangu kumufundisha ngo umupanda amano?" (Esaya 40:13). Takuli nangu umuwingesha uku fundisha Lesa. Inshila yakwe lyonse yaba iya fikapo. Lelo limo ilyo twishiba ukuti Mupashi wa mushilo ale-tutungulula, tucita fimbi ifyaibela. Ilyo twacite icamusango uyu, cimo cokuti mumitima Yesu, "Lesi, inshita yandi isuma ukucila inshila yobe." Ici cilubo. Tufwile twakonka Mupashi wa mushilo bwino bwino nga cakuti twalisumina icine ukuti wamano ukutucila.

INTUNGULUSHI:

Mupashi wa mushilo aka tutungulula ku mweo uwa cine uwa fulisha. Pantu aba namano yakwe Lesa, aleshiba inshila shakwe Lesa. Kabili kuti atulondolwela ishi nshila shonse nga cakuti twamusuminisha. Kristu atumine Mupashi wa mushilo "ukututungulula mu cine conse." Kabili Yesu alanda ati icine cikatulenga ukuba abantungwa.

ULWIMBO LWA BANAKASHI:

IPEPO:

ISAMBILILLO 13

UMUPASHI WA MUSHI NE MIPEPELE
YA BWINA KRISTU

ICIKOMO CA KUSUNGA
PA MUTIMA:

"Lesi Mupashi, na 'ba-mupepa bali no kumu-pepela mu Mupashi na mu cine."

Yohane 4:24.

AMALEMBO YA

KUBELENGA: Abena Galatia 4:6.

IFYAKUPEPELAPO:

INSHITA YE PEPO:

INTUNGULUSHI:

Umwana atemwa bawishi naba nyina. Alatemwa ukuba nabo. Alafwaya balesekelo mu fintu alecita. Nga cakuti apanga icintu abalangisha ukuti basuminisha. Munshila imo ine umwina Kristu atemwa Lesa. Mwana wa kwa Lesa. Umupashi wa Mwana wa kwa Lesa wa ba mukati kamwina Kristu. Uyu Mupashi utungulula umwina Kristu ukuba munshila iisuma na Lesa Shifwe.

ICIPANDE 1: Pepeni no kutotela.

Umwina Kristu alebukisha ukuti ukwa bula Lesa teti abe kantu. Elihu atile, "Umupashi wa kwa Lesa e wanengele, no mupu wa Wa maka yonse e unengo kuba no mweo." (Yobo 33:4). Umwina Kristu alishiba ukuti umweo wakwe waba na Lesa. Nga cakuti Lesa talefwaya ukuti ekale, kuti alifwa kalefye. Alisha ukuti Lesa alikwata uku pekanya pa bena bakwe. Ala fwaya ukwishiba uku kupekanya mu mweo wakwe. Ala pepa Lesa no

shakwe ukuti nalimo kuti twalamukonka. Ali tupa Umupashi wa mushilo mu mitima Yesu ukuti tuleba nankwa lyonse. Ilintu tulesambilila pa lwakwe, natwibukishe ukuti alatusunga. Ilintu twaishibapo ifingi pali ena, natu mutekele uku cilapo. Natu mulombe ukuti engile monse mucende sha myeo Yesu. Natupepe ukuti abe kateka wa fintu fyonse tucita.

ULWIMBO LWA BANAKASHI:

IPEPO:

ooOoo

ISAMBILILLO 2

MUPASHI WA MUSHILO MU MWEU
WA KWA KRISTU

ICIKOMO CA KUSUNGA
PA MUTIMA:

*"Moneni umbomfi wandi,
uo ntungilila, uwasa-
lwa wandi ou umutima
wandi ucankilwa; nimbi-
ko mupashi wandi pali
wene, ku kuleka afum-
ishe ubupingushi ku
nko."*

Esaya 42:1.

AMALEMBO YA
KUBENLENGA Luka 4:18.

IFYAKUPEPELAPO:

INSHITA YE PEPO:

INTUNGULUSHI:

Nga cakuti twapokalela Yesu ngo mupusushi wesu, ninshi tulefwaya ukwikala pammo ngefyo aikele. Natuloleshe pamweo wakwa Yesu noku mona ifyo Mupashi wa mushilo waleaifwa Yesu muli fyonse alecita.

ICIPANDE 1: Ukufyalwa kwa kwa Yesu.

"Awe ukufyalwa kwa kwa Yesu Kristu kwali ifi: Nyina Maria akobekelwe kuli Yosefe, lelo ilintu bacili tabalapalamana asangilwe ne fumo ilyo fuma ku Mupashi wa mushilo." (Mateo 1:18). Yesu tali mwana wakwa Yosefe. Maria alikobekelwe kuli Yosefe lelo tabaupene Mupashi wa mushilo aishile pali Maria eco aimitile. Yosefe alitinine ati abantu kuti basosa fimbi. Eico atampile uku fwaya inshila iya kuka-na upilamo Maria. Talefwaya kupa Maria

uwa kwete umwana wa mwaume umbi. Lelo Malaika aishile kuli wene noku mweba icishinika ukuti Maria tapondweke kuli wene. Malaika aebele Yosefe ati afwile aupa Maria. Emite ku maka ya Mupashi wa mushilo. Momeni muli Mateo 1:20.

ICIPANDE 2: Ifintu ifya citikile Yesu.

Belengeni Mateo 3:16-17. Mukukula kwakwe Yesu aletungululwa na Mupashi wa mushilo. Ilyo ati akule, aile ku mumana wa Yordani uko Yohane alebatisha. Aipwisha Yohane ukuti amubatishe. Ilyo afumine mu menshi, Mupashi wa mushile aikile ukufuma mu mulu pali wene. Elyo ne shiwi Yesu ali mwana wa kwa Lesa icine. Baibele itweba ifintu ifingi ifya ponene Yesu mu mweo wakwe panuma ya lubatisho lwakwe. Nga cakuti twabelengapo cimo pali ifi fin-tu, tule shininkisha ukuti aletungululwa na Mupashi wa mushilo.

ICIPANDE 3: Ukutunkwa kwa kwa Yesu.

Mupashi wa mushilo atungulwile Yesu mu ciswebebe ukuti Satana aye mutunka. Tamutumine kuya tunkwa eka iyoo. Mupashi wa mushilo aile na Yesu ukuya mwafwilisha pakuti anshe amatunko yakwa Satana. Kuti atwafwilisha munshila imoine. Inshita ishingiri tumfwa abantu balanda ati, "Nsha kwata amaka yakwansha amatunko." Lelo twfwile twaibukisha ukuti Mupashi wa mushilo aliba naamaka yakutwafwilisha. Aliba namaka ukucila ukutunkwa ukuli konse. Eico kuti atwafwilisha noku tupela amaka ya kukana ati, "Iyoo, nshacite cilya. Lesa talefwaya ukuti ncite cilya."

tacilolele mukuti tula tina shikulu. Cilolele mu kuti lyonse tuleshiba ukuti Lesa ali naifwe. Twalishiba ukuti e watubumbile. Twali shininkisha ukuti ala tutungulula. Tulebukisha ukuti Yesu e Mulopwe wesu. Tatulaba ifyo Yesu atucitile. Ifyo fyonse tucita fisosa ati, "Natotela, Mwe Shikulu pa ku mpususha."

ICIPANDE 4: Umupashi wa mushilo utupa Isubilo.

Yesu alilaile ati tukekala iciyayaya na wene. Umupashi wa mushilo ulatwafwa uku subila ukuti ici cacine. Yesu umwine atile, "Awe ilyo bukesa ubukota ubo nkatumu kuli imwe ukufuma kuli Tata, Umupashi wa cine uufuma kuli Tata, wene akanshimo bunte." (Yohane 15:26). Umupashi wa mushilo ebunte ukuti Yesu aka tulambula pa kwikala uku lingana nefyo alefwaya teikale. Umupashi wa mushilo muli ife ecilangililo cesu. "Ku kuleka ifwe fube ku kutashiwa kwa bukata bakwe, fwe babalilepo ukucetekela muli Kristu. Muli uyo na imwe, ilyo mwaumfwile icebo ca cine, imbila nsuma ya pusukilo lyenu, muli uyo kabili, ilyo mwatetekele, mwakakatikwe Umupashi wa mushilo uwalailwe, ico e cikatile ca bupyani bwesu tusuke tubukwate, ku kutashiwa kwa bukata bwakwe," (Abena Efese 1:12-14).

INTUNGULUSHI:

Ilyo tulepepa, natutashe Lesa pa kutupela Umupashi wakwe. Natu mulumbanye pa mano yakwe no bukata. Natwibukishe ubuwelewele bwesu. Tatwalinga ku poka ifyo tupoka kuli Lesa. Lelo nangu cibefi alisala ukuba cibusa cesu. Ali sala uku sololola ifyo aba ukupitila mu Mupashi wakwe. Ali tusuminisha uku sambilila inshila

ine nkamwimya mu bushiku bwa kupeleleleke-sha." (Yohane 6:44). Lesa Shifwe alanda kuli ifwe mu Mupashi wa mushilo. Kanshi Umupashi wa mushilo eu tutungulula uku po-kelela Yesu ngo mupusushi wesu. Teti twi-se kuli Yesu fwebene, ukwabulu Mupashi wa mushilo. Nangu umo teti atulenge uku kon-ka Yesu nga cakuti Mupashi wa mushilo tale tushinina imembu shesu. Eico ni Mupashi wa mushilo eubalilapo uku tunlangisha kuli Yesu.

ICIPANDE 2: Umupashi wa mushilo ulatufun-disha palwa kwa Yesu.

Panuma ya kwishiba Yesu ngo mupusushi wesu, Mupashi wa mushilo eu tusokolwela ifingi pali Yesu. Abo aba ikele pantashi ya kwa Yesu taba umfwile ifyo ali no kwi-sa. Balelolola ukumona imfumu ya mu calo uwinga bapokolola ku balwani babo. Lelo Yesu aishile muku pususha abantu kuli ka-teka umbi, Ulubembu. Umupashi wa mushilo atwafwa ukwishiba ica nkama cakwa Kristu. Mu Abena Efese 3:4-5 Paulo atila, "Kuli ifyo pa kubelenga mwingakutiluka umucete-kanya wandi mu ca nkama ca kwa Kristu ici-shasokolwelwe ku bana ba bantu mu nkulo shimbi ifyo casokolwelwa nomba mu Mupashi ku batumwa na bakasesema bakwe ba mushilo." Kwaliba ifintu ifingi pali Kristu ifyo te-ti tulondolole. Lelo Umupashi wa mushilo ulatwafwa ukwishiba ukuti ifi fintu fyaci-ne. Ala tupela icitetekelo.

ICIPANDE 3: Umupashi wa mushilo utupa a katina ka kuli shikulu.

Ilyo Umupashi wa mushilo uli muli if-we, ulatupa ukushipa na maka ayo tukabila pa kuti twikalenga bena Kristu. Ulatwafwa "ukwenda mu Katina ka kuli Shikulu." Ici

ICIPANDE 4: Ifipeshamano fya kwa Yesu.

Yesu acitile ifipeshamano ifisuma if-ingi. Aleposha abantu abalwele. Aleposha impofu. Alepela amaka kufilema ifishakwete maka yakwenda. Aposeshe bamo abali ne mi-pashi iyabipa. Aba Farise batontonkenye ukuti Yesu afumishe amaka kuli Satana. Le-lo Yesu abalondolwele ati Satana teti ape-le amaka ku kuleka imilimo ya kwe icitwa. Elyo kabili atile amuntu uule tobolola imilimo yakwa Satana afwile aba uwamaka uku cila Satana. Eico Yesu asosele ati, "Lelo ine nga nafumishe fiwa ku maka ya Mupashi wa kwa Lesa, ninshi ubufumu bwa kwa Lesa nabwisa pali imwe."

ICIPANDE 5: Imfwa noku tutubuka kwa kwa Yesu.

Mupashi wa mushilo ewalengele ukuti Yesu afwe pa lupanda elyo noku buka ku ba-fwa pa bushiku bwalenga shitatu. Moneni 1 Petro 3:18. Mupashi wa mushilo apele Yesu amaka yakwikala umweo uwabula imembu, pakuti engesa ipela umwine nge lambo lya membu shesu shonse. Elyo Mupashi wa mu-shilo apele Yesu amaka ya kwansha imfwa pakuti atulangishe icine ca mweo wa ci-yayaya.

INTUNGULUSHI:

Yesu aiswile na Mupashi wa mushilo mu mweo wakwe onse. Ali mwene amaka ya Mupa-shi wa mushilo mu mweo wakwe kabili alefwa fwaya ukuti bakakonka bakwe bakwate amaka ya moyene. Atile, "Umutende ube na imwe. Ifyo Tata atumine ine, eflyo naine ndetuma imwe." Panuma yaku landafyi aya kuli bene. Belengeni Yohane 20:21-22. Yesu alefwaya bakakonka bakwe baleikala nga ena lelo

aishiba ukuti takuli umuntu uwinga cita
ici umwine eka. Eico atupelele Mupashi wa
mushilo. Tufwile twaleka Mupashi wa mu-
shilo atwafwa nga tulekabila uku konka
Yesu.

ULWIMBO LWA BANAKASHI:

IPEPO:

ooOoo

ISAMBILILO 12

MUPASHI WA MUSHILO, U MUPASHI WA MANO
KABILI KATINA KULI SHIKULU

ICIKOMO CA KUSUNGA

PA MUTIMA:

*"Ndetila, Lesa wa kwa
Shikulwifwe Yesu Kri-
stu, Shifwe wa bukata,
amupe Umupashi wa ma-
no kabili uwa kusoko-
lola mu kwishibo mwi-
ne."*

Abena Efese 1:17.

AMALEMBO YA

KUBELENGA: Esaya 11:2.

IFYAKUPEPELAPO:

INSHITA YE PEPO:

INTUNGULUSHI:

Ubu Kristu ku tumpa ku bantu abashai-
shiba Yesu. Tabatala aba pokelela Umupa-
shi wa mushilo mu mitima yabo. Ecalenga
tabafwilisha ukwishiba icine ca mupashi.
Limo alibalenga ukumfwa abasekwa pa membu
shabo. Lelo, kano ilyo umuntu apokelela
umu pashi wa mushilo, teti eshibe Lesa.
Umupashi wa mushilo utupela ukwishiba kwa
nshila shakwa Lesa.

ICIPANDE 1: Umupashi wa mushilo ututungu-
lula ku Bupususho.

Ilintu tatulati tupokelele mupashi wa
mushilo, ali landile mukati muli ifwe. Ali-
twafwile ukusumina ukuti Yesu afwilile im-
embu shesu. Yesu atile, "Takuli umwingesa
kuli ine, kano Tata uwantumine amukula; na

Lesá. Lekení onse uwa mu cilonganino abe uwa cine ku Mupashi wa mushilo. Lekení onse alapile imembu shakwe. Lekení kwiba umulandu uwa kulenga Umupashi wa mushilo ube no bukali pa cilonganino censu.

INTUNGULUSHI:

Umupashi wa mushilo taufwaya bantu bakwe uku kana umfwila. Tafwaya kuba Umupashi wa bupingushi. Baibele isosa ati alakalipwa ilyo abana bakwe bacita ulubembu. Natupepe ukuti akatupa amaka no kushipa lyonse muku mukonka no kushangila ukweshiwa mu kucita ulubembu twa kumanya.

ULWIMBO LWA BANAKASHI:

IPEPO:

ooOoo

ISAMBILILLO 3

MUPASHI WA MUSHILO MU
MYEO YA BANTU

ICIKOMO CA KUSUNGA

PA MUTIMA:

*"E mo twaishibilo ku-
ti twaikala muli wene
na wene muli ifye,
ico natupelako Umu-
pashi wakwe."*

1 Yohane 4:13.

AMALEMBO YA

KUBELENGA: Yobo 32:5-10,18.

IFYAKUPEPELAPO:

INSHITA YE PEPO:

INTUNGULUSHI:

Baibele itwebako abantu bamo aba iswile na Mupashi wa mushilo. Lesá abapele amaka ya kutungulula abantu bakwe nangu ukucita umulimo wakwa umo. Bambi pali aba bantu bali fye abalumendo. Limbi baletungulula nabantu abakulu ukubacila. Limbi nalyo baletungulula abantu abengi. Elyo limbi nalyo bale pingula ifya kucita ifya kosa. Lelo Lesá abapele Umupashi wakwe uku bafwilishako.

ICIPANDE 1: Umupashi wa mushilo wa Yafwile Yosefe.

Nga cakuti umuntu alatungululwa no Mupashi wakwa Lesá, nabantu abashasumina kuti bamona ukuti wa mano kabili kuti bamucindika. Yosefe aleikala mu Egupti mu bantu abashasumine muli Yehoba. Lelo Farao, kateka wa Egupti, ali lotele iciloto.

Abamano bonse bamu Egupti balifililwe ukwilula cilya cilotocakwa Farao. Baitile Yosefe nao alyulwile umo iciloto calolele, kuli Farao. Elyo Yosefe ailwile iciloto kuli Farao, na Farao wine atile Yosefe ali namano kabili alimwene nokuti Mupashi wa wakwa Lesa fye weka winga lenga umuntu ukuba uwa mano fi. "Farao atile ku babomfi bakwe, bushe kuti twasanga uwaba ngo yu, umuntu uwabamo umupashi wa kwa Lesa?" (Ukutendeka 41:38).

ICIPANDE 2: Umupashi wa mushilo wa Yafwile Besalele.

Lesla tapela Umupashi wakwe kubantu ukuti babefye bafilolo. Limo Lesa afwaya umuntu apanga icintu cimo ne minwe yakwe. Mupashi wa mushilo alafwilisha umuntu ukuti engaba kabomba musuma, ukuti imilimo yakwe inga seksha Lesa. Mu ukufuma 31, tubelengamo umuntu uwa musango ifi. Lesa alefwaya Besalele ukuba kakula wa Icakwikalamo Afwaikwe uku kula ica kwikalamo icipao ca cipingano ne cipuna ca luse, icipailo nafyonse ifyo bakulila pamo ne Ica kwikalamo. Eico Lesa amwafwilishe muku sambilila ifya kupanga ifi fyonse. Mu Kufuma 31:3 tubelenga ukuti: "Kabili namwisushamo umupashi wa kwa Lesa, ku mano na ku mucetekanya na ku kwishiba, na kuli bukabomba bonse."

ICIPANDE 3: Umupashi wa mushilo wa yafwile Yoshua.

Lesla alefwaya umuntu uwa kutungulula abantu bakwa ku calo abalaile. Alefwaya umuntu ushakwete mwenso, kabili umuntu uwa tetekele ubutungulushi bwakwa Lesa. Eico asalile Yoshua. Aebele Mose uku "Bula Yoshua mwana Numi, umuntu uulimo mupashi, no

limbi tasalwa na Lesa. Kuti atutungulula ukufuma kuli Lesa. Nga cakuti twakonka, Mupashi wa mushilo kuti afulilwa ulukuta lonse. Tufwile uku fwaya uku tungulula kwakwe ukuti twishibe aba kukonka.

ICIPANDE 3: Ubupingulo pali cila umo.

Lesla takalipila icilonganino conse pantu umo nabifya lyonse. Mu malembo Yesu twacimona ilyashi lyakwa Anaiya na Safira. Aba babili bali mu cilonganino. Icilonganino cabo ca Salile ukuti bonse bali no kushitisha fyonse bakwete no kuleta ulupiya fyonse bakwete no kuleta ulupiya ku cilonganino. Cila umo ali no kusala nga cakuti kuti acita ici nangu iyo. Cila umo ali no kusala nga kuti apela ulupiya lonse nangu uku fumyapo fye lumu. Ananiya na Safira balishitishe ibala lyabo lelo baipingwile uku pela fye iciputulwa calupiya lwabo. Nangu cibe ifi, balefwaya uku moneka abacindami mu cilonganino. Kanshi basalile uku sosa ati ulu elupiya lonse.

Petro, intungulushi ya cilonganino alibepwishe pamenso ya cilonganino. Mupashi wa mushilo asokolwele ulubembu lwabo. Alifulilwe nganshi pantu balibepule uko ali. Bonse babile balifwile bulya bwine bushiku. Lelo icilonganino ta cakwetemo ciputulwa mulubembu lwabo. Bamemba ba mucilonganino tabasumineka ku fyo bacitile. Ecalenga Lesa ta kandile icilonganino pa mulandu wa membu sha aba bamemba babili.

Bonse tula cita ulubembu. Eico tufwile uku lomba ubwelelelo. Tufwile uku cendela, twileka umo memba uku twalilila mulu bembu. Nga cakuti twasumina nankwe mulubembu ukupitila mu kwesha ukulanga ukuti tatwishibe nga alebembu, tule bepa kuli

Ali bafwile uku kwata abana baume na bana bana kashi abengi. Ali bafwile uku fuma mu busha mu Egupti. Ali pamo nabo palwendo ulutali ukuya kucalo Balailwe. Ali lwi-shishe abalwani babo. Lelo pali iinshita bali musangukila. Balikene uku konka Lesa. Balepepa bamo ngefyo abesenshi balepepa. Eico Lesa ali no bukali kuli bene. Alekele ubupingushi bwakwe uku ponena pali Israele. Alekele abalwani babo uku bacimfya. Abalekele basendwa mu busha.

ICIPANDE 2: Ubupingushi pa lukuta.

Bamo kuti twati Aba Israele nga ta bapingwilwe palubembu lwa mulundu onse. Lelo Lesa limo kuti apingula akabungwe konse nga cakuti umo uwa mu kabungwe abembuka. Mwaliba amashiwi ya musangu uyu mu cipingo cakale. Lesa ali salile Mose uku tungulula abantu bakwe. Mose alebatungulula uku lingana nefyo Lesa alemweba. Lelo umuntu weshina kora aebele Mose alebatunguluisalile ukuba intungulushi umwine. Kora na bonse aba umfwile ifyo alelanda. Lesa ali uwaipekanya ukonaula bonse abaleilishanya. Mose na Aarone bali papatileko abantu "Na bo bawile ubukupeme, no kutila, Mwe Lesa, Lesa wa mipashi ya bantu bonse, bushe umuntu umo nga abembuka, imwe kuti mwakalipilo lukuta lonse?" (Impendwa 16:22). Lesa ali uwaipekanya kupingula abantu bonse pantu basalile uku konka umuntu tasalile. Lesa alyu mfwile uku kuta kwa kwa Mose noku lekelela bonse kamo fye abo bafwaile ukuba intungulushi pamo na Kora. Nangu cibefi, ubushiku bwakonkelepo abo abalekelelwe batampile uku twishika amaka wakwa Mose nakabili. Lesa nao alibonawile bonse nabo bene. Tufwile twaleka Mupashi wa mushilo ukusala intungulushi sha cilonganino cesu. Umo nga ipanga intungulushi,

kubike minwe yobe pali wene." (Impendwa 27:18). Yoshua asangilwe kale ukuti ali tetekele Lesa. Ilyo ena ne nengu shimbi ba batumine ukuya lengula icalo noku leta ilyashi, ene fye elyo na kalebu eba ibukishe ukuti Lesa alilaile ukwafwa aba Israele uku poka cilya calo. Lelo aba Israele bale pwapwala mu ciswebembe imyaka amakumi yane pamulandu wa ku kana tetekela Lesa kwabo. Lesa alishibe ukuti umuntu uuli nga Yoshua kuti abomba umulimo uusuma. Alishibe ati umuntu uuli na Mupashi wa mushilo kuti aba uwashipa kabili uwa maka.

ICIPANDE 4: Umupashi wa mushilo wa yafwile Stefani.

Icilonganino ca ntanshi cafwaile uku sala abantu aba ku tungulula mu ku tumika shikulu. Umo uwa pabantu ba salile ali ni Stefani. Baibele isosa ati ali, "Uwaisulamo icitetekelo no Mupashi wa mushilo." Pantu ali intungulushi isuma ishiwi lya kwa Lesa lyali sabankanishiwe na basambi bali kulilako imiku iingi, Stefani alekonka Mupashi wa kwa Lesa mukati muli wene bwino bwino icakuti abalwani bakwa Yesu basangwile abalwani bakwe nao. Mukuleksha bali mutobele amabwe mpaka afwa. Lelo nelyo alefwa, alishibe ukuti Umupashi wa mushilo wali nankwe noku tina tatinine."

INTUNGULUSHI:

Abantu bakwa Lesa lyonse bafwaya intungulushi yabo iya isulamo no Mupashi wa kwa Lesa. Kutu aba umulumendo nangu kuti aba umukalamba. Lelo nga cakuti alikwata Mupashi wa mushilo mu mutima wakwe kuti akwata amano yaku tungulula icilonganino. Nga cakuti Lesa alefwaya umuntu ukuba intungulushi, aka mupela amaka na mano noku

shipa. Kabili Lesa kuti amupela ne shuko
lya ku tungulula. Lesa tafwaya umuntu uku
ipanga intungulushi umwine. Limbi Lesa
taba uwaipékanya ukuti umuntu atungulule.

Cila umo uwa muli ifwe afwile aleka
Mupashi wa mushilo ukwisula imweo Yesu
ukufikapo. Tufwile twa mutetekela uku
tutungulula inshiku shonse. Tufwile twa
tetekela Lesa uku sala uwa ku tungulula
abantu bakwe. Ba membala ba mu cilonganino
bafwile ukwipusha Mupashi wa mushilo uku
batungulula mu ku sala intungulushi ya
cine. Lesa akasokolola kuli bene "umuntu
uwaisulamo Mupashi."

ULWIMBO LWA BANAKASHI:

IPEPO:

ooOoo

ISAMBILILO 11

MUPASHI WA MUSHILO, UMUPASHI WA KU PINGULA

ICIKOMO CA KUSUNGA
PA MUTIMA:

*" Bushe muleti akalin-
gwa uwawamino kukand-
wa kwaba shani ku ku-
bipisha, uwanyanyan-
tilo Mwana wa kwa
Lesa, uwatila umulopa
wa cipingo uo ashish-
iwemo cinangwa, kabi-
li uwasalulo Mupashi
wa kusenamina?"*
Abena Hebere 10:29.

AMALEMBO YA
KUBELENGA:

Imilimo 5:3-4.

IFYAKUPEPELAPO:

INSHITA YE PEPO:

INTUNGULUSHI:

Twalesambilila ifyo Mupashi wa mushilo
aba kafwa wesu. Lelo, ilelo tulelolesha
pa milandu iyinga lenga Mupashi wa mushilo
uku twalukila. Nga cakuti twamu suminisha
ukula pingula imyeo Yesu, ninshi cibusa ci-
kalamba twa kwata. Lelo nga twamusangu-
kila, kuti aba umupashi wa kupingula.

ICIPANDE 1: Ukupingula kwa pa mutundu.

Belengeni Esaya 63:10. Abantu bali
muli aya mashiwi bali ba Yuda. Bali bantu
basalwa ba kwa Lesa. Ali laile kuli Abra-
hamu uku bapanga umutundu. Ali batungulwi-
le ku Egupti muku bapokolola ku cipowe.

atupela ukutemwa nga ekala mu mitima Yesu. Lesa kuti atwafwa uku temwa abalwani besu. Nga cakuti Mupashi wa mushilo aba muli ifwe, kuti twatemwa abo abatupata, abo aban-tubomfya ku bunonshi bwabo, abo aba kalipa kuli ifwe.

INTUNGULUSHI:

Lesa afwaya ukuti ifwe tule mutemwe. Lelo teti tulangishe ukutemwa kwesu kuli wene kamo twa baka amafunde yakwe, ukutemwa bambi. Yesu atile, "Nga mwalintemwa, bakeni amafunde yandi." Umupahsi wa mushilo uka tu tungulula mu kutemwa abantu bonse. Lelo tufwile uku ipekanya uku konka umo aletu tungulula. Nga cakuti twamukonka no kusambilila ukulanga ukutemwa kwa kwe kuli bonse abo twa kumanya, akeshiba ukuti twali mutemwa. Ukulanda ati nalimutemwa tekofye iyo. Tudwile ukulanga ukutemwa kwesu.

ULWIMBO LWA BANAKASHI:

IPEPO:

ooOoo

ISAMBILILO 4

MUPASHI WA MUSHILO MWITEMPELE LYAKWE

ICIKOMO CA KUSUNGA
PA MUTIMA:

*"Bushe tamwaishiba
kuti muli itempele
lya kwa Lesa, na mu-
li imwe e mwikalo Mu-
pashi wa kwa Lesa?"
1 Abena Korinto 3:16.*

AMALEMBO YA
KUBELENGA: 1 Yohane 3:24.

IFYAKUPEPELAPO:

INSHITA YE PEPO:

INTUNGULUSHI:

Imipepele iya lekanalekana yali kwata amatepele uko abo abasumina muli iyi mipepele bapepela tu lesa twabo. Bambi basubila nokuti tu lesa twaba mu matepele. Lelo ubwina Kristu tabwaba ifi. Abena Kristu balakula ifikulwa fya filonganino lelo ifi fikulwa fye umo icilonganino cikumanina. Abena Kristu balapepela mu n'ganda ya cilonganino ne lingiline Lesa alaba mulya mwine. Lelo Lesa tekala muli ilya n'ganda ya cilonganino. Lesa tekala mu n'ganda nangu imo. Nangu cingabefi Lesa alikwata itempele. Baibele ilanda ati abenaKristu abene etempele lyakwa Lesa. Lesa asosa ati tuli tempele lyakwe nga cakuti twali peleimyo Yesu kuli wene.

ICIPANDE 1: Lekeneni Mupashi wa mushilo ese mwitempele lyakwe.

Ica kubalilapo tufwile uku musuminisha ukwisa mwitempele lyakwe. Nga cakuti twali

sumina Yesu Kristu ngo mupusushi wesu, twalapila ne membu shesu kuli wene. Yesu aletwelela noku tupela Mupashi wa mushilo. "Awe Petro atile kuli bene, Lapileni no kubatishiwa onse uwa muli imwe mwishina lyakwa Yesu Kristu ku kulekelele membu shenu, elyo mukapokelele ca bupe Umupashi wa mushilo." Umuntu onse alikwata ishuko ilya kuba itempele lya Mupashi wa mushilo. Nangu twingaba aba musango shani, tusan-guka itempele lya Mupashi wa mushilo ilyo aisa mu mitima Yesu.

ICIPANDE 2: Sungeni itempele ukwabula uku likowesha.

Mupashi wa mushilo afwaya mibili Yesu ukuba itempele lyakwe. Belengeni nakabi icikomo cakusunga pa mutima. Baibele nakabili itila, "Eico, mwe bamunyinane ndemupapatila ku nkumbu sha kwa Lesa, tuleni imibili yenu bulilambo bwa mweo, ubwa mushilo, ubwa kutemuna Lesa; e kupepa kwenu ukwa mupashi." (Abena Roma 12:1-2). Tufwile ukwishiba bwino bwino uku sunga imibili yesu ku kutemuna Lesa. Nga cakuti twabomfya imibili Yesu muku cita ulubembu kuli Lesa ninshi tatuli aba kutemuna kuli wene. Umupashi wa kwe tafwaya ukwikala mwitempele ilya fiko kabili ilya kowela. Belengeni 1 Abena Korinto 6:15-20. Lesa tafwaya ukuti tulecita icintu ici shile mulumbanya. Amalembo Yesu aya kubelenga aleti aba muli onse uubaka amafunde. Yesu atile ifunde lya kubalilapo ni "Uletemwa sokulu Lesa ku mutima obe onse, na ku mweo obe onse na ku kutontonkanya kobe konse." (Mateo 22:37). Teti tutemwe Lesa muli uyu musanga, nga cakuti pamuku umo wine tulecita ifya kupusauko ku bufwayo bwakwe. Nga cakuti twali mutemwe, tulingile twakabila uku musekesha. Yesu atile, "Ne lya cibili

umuntu elundulula." Umulume tafwile kuba no bukali nangu uku kana fwaya umukashi wakwe. Afwile ukwesha ukuba pamo nankwe. Tafwile kula tontonkanya uku leko umukashi. Abana balangisha ukuti balitemwa Lesa ilyo baumfwile abafyashi babo Lesa ababela. Abafyashi bafwile uku tekanya mu kwalulula abana babo. Langeni uluse ngefyo Lesa alangisho luse. Sambilisheni umwana uku temwe Lesa no kucita icilungeme. Lelo mu-be abakwelela ngefyo Lesa elela. Tufwile ukwipusha Mupashi wa mushilo ukutwafwa uku panga in'ganda yesu ukuba iya citemwiko.

ICIPANDE 3: Ukutemwa aba mu cilonganino.

Belengeni 1 Perto 1:22. Lintu tulesa-mbilila ukunakila umupashi wa mushilo, tusambilila ukutemwana. Tutemwa aba mucilonganino cesu. Tulesha ukumfwana pamo. Tulaye-lelela. Tatuitemwa. Amalembo yatweba ukutemwana ngefyo Yesu atutemenwe. Apele umweo wakwe kuli ifwe. Ilintu tulettemwana no kukonka Mupashi wa mushilo kuti twakwa-ta ukwikatana mucilonganino cesu. Baibele ilanda ati "abantu ba calo balenga uku pu-sana," lelo fwebena Kristu tule ba kupepa mu Mupashi wa mushilo, Umupashi wa kutemwa. Lesa afwaya abo abapepela pamo uku temwana uku kupekanya kwa kwe kwa cilonganino. No Mupashi wa mushilo uka tungulula icilonganino ico bamemba batemwana

ICIPANDE 4: Ukutemwa abalwani besu.

Nga cakuti twatemwa aba mung'anda elyo twatemwa naba mucilonganino kuti twatemwa naba lwani besu bene. Yesu atile "onse kuti atemwa ifibusa fyakwe, lelo imwe mutemwe abalwani benu." Ici cintu cashupa uku cita ukwabula Mupashi wa mushilo uku twafwa. Pantu e Mupashi wa kutemwa, kuti

ICIPANDE 1: Ukutemwa Lesa.

Kuti twalanga shani icitemwiko kuli Lesa? Baibele itila, "lelo uyo abake cebo cakwe, cine cine muli wene icine ukutemwa Lesa nakufishiwapo. Kuli ici eko twaishibilo kuti tuli muli wene: uutila, Naikala muli wene afwile ukwenda filya wene aendele." (1 Yohane 2:5-6). Tulanga ifitemwiko cesu kuli Lesa mu kubaka amafunde yakwe. Lelo ifunde lyaku balilapo ku "temwa Lesa!" Ici cilemoneka icishinga citwa, lelo Baibele ilatupela ubwasuko. Nga cakuti twabaka nelyo cimo. Pantu Baibele isosa ati, "Ngo muntu atile, Natemwa Lesa, kabili apata munyina, ninyina uo amona, te kuti atemwe Lesa uo ashamona. Ne funde ili tuli nalyo ilyafuma kuli wene, ilya kuti uuntu atemwa Lesa atemwa na munyina pamo." (1 Yohane 4:20-21).

ICIPANDE 2: Ukutemwa aba mun'ganda.'

Lesa afwaya ukuti tulettemwa aba mun'ganda Yesu. "Mwe bakashi nakileni abalume benu, ifyo iciyene muli Shikulu. Mwe baume, temweni abakashi benu, no kuba ne cilubo kuli bene iyo. Mwe bana, nakileni abafyashi benu muli fyonse, pantu ici ecitemuna Shikulu. Mwe bashibo, wisonga abana benu epali banenuka. (Abena Kolose 3:18-21). Iyi enshila Lesa apangile amayanda Yesu ukuti yabe. Umukashi ali nokutemwa umulume wakwe no kucita fyonse ifi musekesha munshila iyo atemenwamo Lesa no kwesha uku bomba fyonse ifi musekesha. Umulume ali no kutemwa umukashi wakwe ngefyo aitemwa umwine. Yesu atile, "Eico umwaume akasha wishi na nyina no kulambatila ku mukashi wakwe, na abo babili bakabo mubili umo. Eico tabali umo babili kabili iyo, lelo mubili umo. Eico, ico Lesa alundenye,

ilyapala ilyo, ni ili, ulettemwa mubiyo nga we mwine." (Mateo 22:39). Ici tekuti fibusa fyesu fyeka iyoo. Umwina mupalamano nao muntunse. Nga cakuti twatemwa umuntu umbi, teti tucite icintu ico cinga mukali-fya. Nga cakuti imibili Yesu ifwile yaba iya kutemuna kuli Lesa, ninshi teti tu iyibomfye muku bembuka uko ali nangu ku muntu umbi. Tufwile uku lacita ifintu ifisuma fyeka.

ICIPANDE 3: Sungeni itempele ubusaka.

Mupashi wa mushilo tafwaya kwikala mu mubili wesu nga cakutila amatontonkanyo Yesu tayeswike uko ali. Alefwaya no kwikala mu matontonkanyo Yesu yene. Nga cakuti amatontonkanyo Yesu tayale musekesha, akafumako. Takafwaye ukwi kala muli ifwe. "Pantu ababo musango wa bumubili baangwe fya mubili, na'babo musango wa bu Mupashi baangwe fya Mupashi." (Abena Roma 8:5). Limo limo tutontonkanya amatontonkanyo ayabi noku subila ukuti nangu umo taishibe. Lelo Lesa alishiba amatontonkanyo yonse twakwata. Baibele itweba ifintu Lesa afwaya tule tontonkanya. "Ica kulekelesha, mwe ba bwananyina, tontonkanyeni fyonse ifya cine, fyonse ifya mucinshi, fyonse ifya bulungami fyonse ifya musangwela, fyonse ifyayemba, fyonse ifya mutembo, nga kwabe ca busuma, nga kwabe ca kutasha tontonkanyeni ifi fintu." (Abena Filipi 4:8).

Yesu muli Mateo 5 na 6 atile ukuti tatufwile ukula tontonkanya ifintu ifyo ifingaba ifibi nga twaficita. Atile cilubo ukulatontonkanya pa kwipaya nangu pa bu-cende nangu pa kulekana, nangu pa kubepa bufi, nangu pa kufwaya uku landula nangu ulupato. Nangu ni mukupepa tufwile twaishiba bwino bwino uku fwaya uku lumbanya

Lesá, tekulumbanya fye bene. Tatu fwile uku fwaya bambi beshibe ukuti tulapepa. Tufwile ukweshá uku kwata amatontonkanya ya kutemuna ku Mupashi wa mushilo muku ton-tonkanya ifintu engá temwa. Limbi ici cintu cakosa uku cita. Mupashi wa mushilo alishiba ici kanshi akatwafwilishako. Al-isha ifyo tukabila nangu tatufisokolwele fwebene. (Moneni Abena Roma 8:26).

INTUNGULUSHI:

Itempele lya Mupashi wa mushilo teciyanda cimo icikulu. Itempele lya Mupashi wa mushilo mwina Kristu uucita ico Lesa alefwaya engá cita. Afwaya ukuba ifyo Lesa alefwayo engaba. Ili tempele kuti lya lenga nabombi baisa mu kupepa Lesa. Likaba pamo ngo "musumba uwaba palupili." Bambi kuti baisa balefwaya Mupashi wa mushilo uwikala muli ili tempele lya musango uyu.

ULWIMBO LWA BANAKASHI:

IPEPO:

ooOoo

ISAMBILILO 10

MUPASHI WA MUSHILO, UMUPASHI WA KUTEMWA

ICIKOMO CA KUSUNGA

PA MUTIMA:

"Lelo ulwa kutemwa ababwana nyina, tamukabilo kulembelwa; pantu imwe bene musambilish-iwa kuli Lesa ukutemwana."

1 Abena Tesalonika 4:9.

AMALEMBO YA

KUBELENGA:

Abena Filipi 2:1-2.

IFYAKUPEPELAPO:

INSHITA YE PEPO:

INTUNGULUSHI:

Yesu apele amafunde yabili aya kalamba. Ilya ku balilapo ku temwa Lesa. Ilya cibili ku temwa umuntu. Lelo twalishiba ukuti ukwabula ukwafwa kwa kwa Lesa teti tusinge nangu limo palya aya amafunde. Ilyo tatulati tu suminishe Mupashi wa mushilo ukwingila mu imitima yesu twali no kupato no lufimbila, ukukanatekanya, ukumana, elyo na matontonkanyo ayabi mu micitile Yesu. Ilyo Umupashi wa mushilo waishile mu mitima Yesu alitwafwile ukuba aba kuipingula. Ali tu tungulwile mu kusanga ukula ipingula fwebene Ulubembu talwaba cibinda muli ifwe nakabili. "Ukutemwa kwa kwa Lesa kwali pongolwele mu mitima Yesu uku pitila Mupashi wa mushilo uwa pelwa kuli ifwe." Eico, Lesa ali tupela amaka yakusunga amafunde.

Munshita shimoshimo tula kwatapo imo pali iyi yonse. Kulaba inshita isho tuba no kutemwa. Limbi nalyo tulaba no kusekelela panshita iinono. Limolimo fye tulaba aba tekanya. Limbi nalyo tulaba aba congwe. Lelo kamo fye Mupashi wa mushi ewingafwa ukuti iiii misango yonse ibe noku kula mu myeo Yesu.

ICIPANDE 4: Umupashi wa mushilo ulatwafwa ukuti tube fwebene.

Umupashi wa mushilo kabili ula pela ifya bupe nangu amatalanta kuli bakakonka. Ula twafwa uku fikilishapo ico icaba mu kwikala kwesu. Belengeni 1 Abena Korinto 12 :4-11. Tufwile ukwibukisha ukuti uku cendela kwesu konse kwa fuma kuli Lesa. Ifya bupe fyesu fifwile uku bomfeshiwa uku lingana no kutungululwa kwa Mupashi wa mushilo, muli ifwe. Tatufwile kulaipusha ico ifya bupe fyesu fya pusana ne fya bambi. Lesa afwaya bamo uku bomba icintu cimo elyo bambi nabo uku bomba icintu cimbi. Cila umo uwa muli ifwe afwile aba awa kutotela kuli Lesa pa ku tupela ubupe bwesu. Tufwile ukwibukisha ukuti Mupashi wa mushilo akatulanga ifyo kubomfya ifi fyabupe. Lyene tuka tetekela Umupashi wa mushilo uku tungulula ne myeo Yesu ikaleta ukusekela kuli Lesa.

INTUNGULUSHI:

Mu Abena Galatia 5:25 mutila "Nga tuli aba mweo ku Mupashi, twendele mu Mupashi." Tupa umweo, lekeni ukuti ico conse twacita cicitwe ukwafwa bambi. Mu kumukonka, tu sanga ubololoke no mutende no kusekelela.

ULWIMBO LWA BANAKASHI:

IPEPO:

ooOoo
36

ISAMBILILLO 5

MUPASHI WA MUSHILO MU CHILONGANINO

ICIKOMO CA KUSUNGA

PA MUTIMA:

"Kabili moneni, ine nkatuma pali imwe ico Tata alaile; lelo imwe ikaleni mu musumba, musuke mufwilwa amaka ayafuma mu mulu."
Luka 24:49.

AMALEMBO YA

KUBELENGA: Imilimo ya Batumwa 2:38-49.

IFYAKUPEPELAPO:

INSHITA YA PEPO:

INTUNGULUSHI:

Uyu mulungu wapwa twa sambilile pa Mupashi wa mushilo mukati ka mwina Kristu umo. Ilelo tule tontonkanya ifi citika nga cakuti Umupashi wa mushilo waisula ibumba lya bantu, icilonganino. Baibele itila icilonganino mubili wa kwa Kristu. Uyu mubili teti wikale kamo fye nawisula no Mupashi wa kwa Kristu. Umupashi upela umweo. Mupashi wa mushilo eupela umwakulala ku cilonganino. Ukwabula Umupashi wa mushilo, ici longanino cili icafwa.

ICIPANDE 1: Icilonganino cifwile capepa ukuti cikwate amaka.

Belengeni Imilimo ya Batumwa 1:12-14. Icilonganino cantanshi ukupokelela Mupashi wa mushilo lyali libumba lya bakakonka

bakwa Kristu mu Yerusalemu. Yesu alibelele ukwikala mu Yerusalemu no kupembela ukwisa kwa Mupashi wa mushilo. Abalayile ukuti Mupashi wa mushilo aka mupela amaka. Eico baumfwilile baikele mu Yerusalemu. Tabaeseshe ukwe bako nangu umo pali Yesu. Taba tandalile abalwele nangu ukwafwa ababusu. Lelo baikele fye pamo mu n'ganda yapa mulu balepepa. Cimbi ico bacitile ico icalembwa, ku sala Matthias uwa kupyana Yuda Escarioti pa bekumi naba bili. Ici cilonganino ukwa bula Mupashi wa mushilo tawa kweta maka yakuya kuli bambi. Lelo ilyo balepepa, basubile nganshi noku lolela ukwisa kwa Mupashi wa mushilo. Nga cakuti icilonganino cesu ta cakwata maka ya kulanda kuli bambi, tufwile ukupepa ukuti Mupashi wa mushilo wisule muli ba membela ba cilonganino. Talefwaya ukuti tubombe imilimoiyi ukwabula ena.

ICIPANDE 2: Icilonganino cifwile uku sokolola Aya maka.

Ilyo Umupashi wa mushilo waishile waiswile in'ganda yonse umo baikele. Waiswile pali cila umo. Nabonse batampile uku lasosa indimi isho tabatalile abasosa kale Umupashi wa mushilo wabapele ilandwe namashi ka ya kusabanka nishishamo ili landwe. Baile mu mansa no kutampa ukwebako onse baku menye ilandwe. Umusumba waiswile nabantu, abafumine mu fifulo fimbi abaishile muku sedya ifya bushiku bwa Pentekoste. Ibumba lya tampile ukulongana apo bali. Umuntu onse mwibumba aleumfwa mulutimi lyakwa ilandwe lyonse. Tabaishibe ici ifyo cinga citika. Bamwene ukuti abo abalelenda taba sambilile sana. Ibumba lyali pamfiwe ukumfwa nafimbi.

Umupashi wa mushilo uka bapa ubwasuko. Takwali icinga balenga ukuba nakatina. Pannuma Paulo alembelele ati "Pantu Lesa tatupele umutima wa bukuwe, lelo uwa maka kabili uwa kutemwa kabili uwa kutekanya." (2 Timote 1:7). Fwebene fweka teti tuka katile ku cine. Ilyo aba shasumina batwipusha noku fwaya uku tulufyanya, tufwile uku wilila ku Mupashi wa mushilo, uku twafwa. Muli 2 Timote 1:14 mutila. "Icिसुमा icasekeshiwe kuli iwe ulinde mu kwafwa kwa Mupashi wa mushilo uwaikala muli ifwe."

ICIPANDE 2: Umupashi wa mushilo utwafwa mu kulwisha ulunkumbwa.

Teilyo lyeka twaba mubwafya twinga wilila ku Mupashi wa mushilo. Cila bushiku ulunkumbwa lwesu lula tatalusha ukufuma ku Mupashi. Ilyo tulekonka ulunkumbwa lwesu tufwile uku cinjela pakuti twitoba amafunde. Belengeni Abena Galatia 5:16-18. Nga cakuti tula tungululwa na Mupashiwa mushilo tatufwile kutina mafunde. Umupashi wa mushilo teti ututungulule mu kutoba amafunde. Nga cakuti twa mukonka, tukalacita ukucila napo amafunde yafwaya.

ICIPANDE 3: Umupashi wa mushilo ufawafwa ukuba pamo nga Lesa.

Umupashi wa mushilo bukata.bwesu. Ala tu tungulula ukuba umuntu musuma ukufikapo. Nga cakuti Umupashi wa mushilo wa ikala muli ifwe ilyo twaleka acite inshila yakwe, lyene akakusha "ifisabo fya Mupashi." Ifi fisabo fikamoneka mu myeo yesu. Baibele ilanda ati "Lelo ifisabo fya Mupashi kute-mwa, ukusekelela, umutende, ukutekanya, icongwewe ubusuma, icishinka, ukunakila, ukuteko mutima; takuli mbela ya ku pinkana na' bacite fi." Abena Galatia 5:22-23). Iyi misango iisuma iyo teti tukane uku kwata

ISAMBILILLO 9

UMUPASHI WA MUSHILO, UBUKATA

ICIKOMO CA KUSUNGA

PA MUTIMA:

*"Pantu ubufumu bwa
kwa Lesa te kulya no
kunwa, lelo bulungami
no mutende no kuseke-
lela mu Mupashi wa
mushilo."*

Abena Roma 14:17.

AMALEMBO YA

KUBELENGA:

Yohane 14:16-17.

IFYAKUPEPELAPO:

INSHITA YE PEPO:

INTUNGULUSHI:

Inshita ishingiri tatwishiba ifya ku ci-
ta nangu ifya ku sosa. Takwaba uku sala
ukwa yanguka. Nga cakuti kuli inshita, ku-
ti twaipusha cibusa uku tupingulako. Kuti
twa tetekele ubupingulo bwakwe no kucita
ifyo asosele. Nangu limbi kuti twa sanga
ukuti ukupingula kwa kwe taku weme no ku-
konka teti tukonke ifya kwe. Lesa alitupe-
la Umupashi wa mushilo uku twafwa ilyo te-
tekela ubupingulo bwakwe lyonse. Takatale
afwile uku tupa amano ya suma.

ICIPANDE 1: Umupashi wa mushilo ulatwafwa
ukupela ubwasuko.

Belengeni Luka 21:13-15. Yesu alishi-
be ukuti abasambi bantanshi baka bikwa mu
cifungo pa mulandu wa ku mukonka. Alishibe
ukuti bakalabepusha kuli ba shamfumu naba
gafinara. Lelo alibelele ukuti tabafwile
ku sakamana. Munshita sha musango uyu,

Elyo Umupashi wa mushilo waisula ici-
longanino, ici cikuma onse uwaba mu cilon-
ganino. Babombela pamo. Takwaba aba ta-
mba fye abanabo uko bale bombo. Bonse
balaya mukwebako bambi pali Yesu. Uku
cankwe kwabo ku lenga abaluba ukumfwa na-
fimbi.

ICIPANDE 3: Icilonganino cifwile calon-
dolola aya maka.

Bamo abantu batampile uku laipusha,
"Nge ci calola mwi?" Bambi nabo batile
"Bakolelwe fye." Lelo Petro alyumfwile
ishi nsonsele atendeke noku shimika kuli
bene. Alondolwele ifyo abo abale moneka
fimbi tabakolelwe iyoo. Abebele ifyo ba-
isusiwe no Mupashi wa mushilo. Abepwishe
ukwi bukisha uku sesema kwa kwa yoele uku-
ti Umupashi wakwa Lesa uli nokwisa nabantu
bali noku cita ifuntu ifya ku papusha.
Belengeni Yoele 2:28-29. Abebele nefyo
uku buka kwa kwa Yesu kwa fikilishe uku ku
sesema kwa kwa Dabidi. Abe Shibishe ukuti
Yesu ewatuma Umupashi wakwe wa mushilo.
Ici cilenga kube ifi ifya kupapusha.

Ilyo Mupashi wa mushilo aisula mu ci-
longanino, bambembala tabakabe ne nsoni
shaku londolola ku bantu. Ba Keshiba uk-
uti Umupashi wa mushilo ule batungulula.
Taba kashingilile mu ku cita conse ico
Umupashi wabeba.

Abo abaumfwile kuli Petro baipwishe
ifyo bafwile bacita. Petro abebele uku la-
pila. Belengeni Imilimo 2:38-39. Bulya
bwine ubushiku amakana atatu bali pusushi-
we. Pantu Umupashi wa mushilo wa bapele
abasambi amaka abali aba nono, bashinine
abantu abengi ngoshi uku poka Yesu nga Shi-
kulu. Ilyo Umupashi wa mushilo waisula

mwibumba lya bena Kristu icilonganino, bacita ifintu ifikulu ifya kwa Lesa.

ICIPANDE 4: Icilonganino cifwile ukwakana aya maka.

Abo bonse abapokelele Umupashi wa mushilo pa bushiku bwa Pentekoste bali aba Yuda. Ecalenga aba Yuda basumine ukuti umupashi wa mushilo wali fye waba Yuda epela. Lelo inshita imbi Umupashi wa mushilo wa landile kuli Petro. Amwebele ukuya na bantu bambi aba shali ba Yuda. Ilyo aile nabo Umupashi wa mushilo wa mutungulwile mu ku shimikila na kuli bambi aba shale ba Yuda. Ilyo baumfwile ishiwi lya kwa Lesa bali lapile. Kabili nelyo bala pile Umupashi wa mushilo waishile pali bene, uku lingana fye nefyo waishile pa ba Yuda, Ici cintu calengele Petro uku shininkisha ukuti Lesa alefwaya abantu bonse bamwishibe. Belengeni Imilimo ya Batumwa 10:19-20, 44-47.

Icilonganino ici swishiwe no Mupashi wa kwa Lesa, teti cifunge ulya Mupashi icine ceka. Balatumwe ukwasha uku sabankanya ici cabupe kuli abo bonse baku manya.

INTUNGULUSHI:

Natupepe ukuti Mupashi wa mushilo uleisula mu cilonganino cesu. Natu mwipushe uku twafwa ukweba abantu bonse pali Yesu. Natu mulaye ukwisula icilonganino kuli bonse abo apanga.

ULWIMBO LWA BANAKASHI:

IPEPO:

ooOoo

pamo. Kufwaya kwa kwa Lesa ukuti umwaume no mwanakashi babe umo noku kwata abana. Alafwaya ukuti tufundishe abana ukutemwa kwa kwe. Muli fyonse tulecita, kuti twa- lolesha noku ifyo Umupashi wa mushilo ulefwaya uku tusambilisha.

INTUNGULUSHI:

Umupashi wa mushilo watuminwe na Lesa ukuba kasambilisha wesu. Alefwaya uku tusambilisha umo umweo walola. Kutu twa- sambilila uku kutila ku kufundisha kwa kwe. Natutampe ilelo ukufwaya uku sambilisha kwa Mupashi wa mushilo.

ULWIMBO LWA BANAKASHI:

IPEPO:

ooOoo

ifyekumi ne fyabupe fyesu, Umupashi wa mushilo ulatwafwilisha ukwi bukisha ukuti Lesa eutupa fyonse twa kwata. Kuti atwafwa ukuba bakapela ba nsansa. Ilyo twaumfwa ishiwi lyakwa Lesa kuli kashimikila, Umupashi wa mushilo kuti watupela uku mfwisha. Ilyo bwite bwa pelwa panuma ya mapepo, Mupashi wa mushilo ala tushinina nga cakuti kuli ico alefwaya tu mubombebele.

ICIPANDE 4: Umupashi wa mushilo ulatusambilisha munshiku shaMyeo Yesu.

Umupashi wa mushilo ula tusambilisha cila bushiku. Eulenga ukuti twishibe ukuti Lesa ewalengele ubusuma bonse tumona. Imyulu, intanda, ifimuti, amaluba, imimana fyonse fyakwe. Ilyo twafimona, Mupashi wa mushilo ula twafwa ukwi bukisha ukuti Lesa alengele fyonse ifi uku latusekesha. Ala lenga ne fintu ifisuma ifya kuti tule umfwa. Kuti twamwentula nga twa umfwa akoni kaleimba, nga abana bale yangala noku seka, ilyo umwela ulepupa ku fimuti nangu ishiwi lisuma ukufuma ku cibusa. Kuti twatotela Lesa pa matwi tumfwilako. Mupashi wa mushilo alatwi bukisha ukuti ifya kulya fyesu fifuma kuli Lesa. Ala twafwilisha ukuba ababutotelo ilyo tulelya.

Ilyo umo alwala Umupashi wa mushilo ula twafwa ukwishiba ukuti Lesa tafwaya umuntu nangu umo uku cula. Lesa. kabili alafwaya ukuti abalwele bengaba bwino na kabili. Ilyo kuli imfwa tufwile uku tete-kela Mupashi wa mushilo uku twafwa mubulanda bwesu. Aka tupele isubilo. Ilyo twa mona abantu uko baupa, Umupashi wa mushilo ulatwibukisha ukuti Lesa alafwaya abantu ukupa Lesa alikwata ukupekanya kwa lupwa ukuti balesambilila pali wene bonse

ISAMBILILO 6

MUPASHI WA MUSHILO NO MUBOMFI WAKWE

ICIKOMO CA KUSUNGA
PA MUTIMA:

*"E lyo naumfwe shiwi
lya kwa Shikulu lile-
tila. N'ani uo nde-
tuma? N'ani aletuila?
Na ine nati, Moneni,
ine, ntumeni."*

Esaya 6:8.

AMALEMBO YA

KUBELENGA: Imilimo ya Batumwa 13:12.

IFYAKUPEPELAPO:

INSHITA YE PEPO:

INTUNGULUSHI:

Mupashi wa mushilo kuti atungulula umwina Kristu onse cila bushiku mu mweo wakwe. Lelo limolimo Lesa afwaya umuntu umo uku bomba umulimo umo. Nalimo kuti afwaya umuntu umo uku tungulula abanankwe. Limbi nalyo kuti afwaya umuntu umo uku ifumya ku fibusa fyakwe umwine no kuya ku ncende imbi ukuya yebako bambi palwa kwa Kristu. Umwina Kristu uukonka Umupashi wa mushilo kuti aishiba nga cakuti Lesa alemwita uku bomba umulimo umo.

ICIPANDE 1: Mupashi wa mushilo eu sala intungulushi sha cilonganino.

Mupashi wa mushilo afwile asala umubomfi wakwe. Umuntu teti aisale umwine ukuba umubomfi wakwa Lesa. Nga cakuti

tasalwa no Mupashi wa mushilo teti abe uwa sansamuka mu ncito yakwe. Teti eshibe bwino umwa Kulosha nangu imicitile isuma ya milimo yakwe. Cila umo uwa muli ifwe afwile akabila, uku bomba imilimo mu cilonganano. Lelo tufwile twaposa amano ku butungulushi bwa Mupashi wa mushilo, mu kubomba iimilimo. Umupashi wa mushilo nao ulalanda ku cilonganano. Alafwilisha mu kuleka icilonganano cishibe abo abasalilwe mu kubomba imilimo ya ku tungulula. Belengeni Imilimo ya Batumwa 13:2.

Yesu nao alasakamana icilonganano. Alafwaya ukuti intungulushi shili isha cenjela mu mulimo. Alafwaya ukuti icilonganano cakwe cile mukonka. Eico umu bomfi wakwe asonta nangu atungulula umwakuti bambi bakonke. Intungulushi sha cilonganano bafwile baba babomfi ba cilonganano. Lelo kuti batumika fye icilonganano ilyo lyeka baletumika Shikulu. Imilimo ya batumwa 20:28 isosa ati "Eico muleyangwa mwe bene no mukuni onse uo Umupashi wa mushilo wamubikileko bucilolo; akucemeni ulukuta lwa kwa Shikulu ulo anonkele mu mulopa wa kwe wine."

ICIPANDE 2: Mupashi wa mushilo eu sala ba Missionare.

Lesu afwaya ukuti abantu bamo bengasha ifibusa fyabo na mayanda yabo ukuya ku cifulo cimbi. Alishiba ukuti abantu abengi taba mwishiba. Abantu abengi taba umfwa imbila nsuma yakwa Yesu. Ala fwaya umo ukuti aye yeba aba bantu inshila ya bupususho. Mupashi wa mushilo atungulwile Paulo na Barnabas mu fifulo fya musango uyu. Bali e ba missionare bantanshi. Ali bafwile ukwishiba uko alefwaya ukuti baye. Ali shibe ukuti mu misumba imo abantu tabali

tulondolwela. Ilyo tulebelenga, kuti atwafwa ukumfwa umo amashiwi yalolele. Kuti atu tungulula uku mona ifyo amalembo yapilibula mu myeo Yesu. Kuti atu tungulula ukumfwa ifyo amalembo yale tufundisha uku cita. Umupashi wa mushilo upela ukwishiba ku mashiwi tulebelenga mu Baibele Yesu atile "Umupashi e ulengo kuba no mweo; umubili te kuti wafwe nakalya. Ifyebo ifyo nalanda kuti imwe mupashi, kabili mweo!" (Yohane 6:63). Eco na mashiwi yakwa Yesu aya lembwa mu Baibele yaba aya cindama kuli ifwe. Umupashi wa mushilo ulenga yabe aya mweo muli ifwe.

ICIPANDE 2: Umupashi wa mushilo Ulatusambilisha ilyo twapepa.

Ukupepa kulanda na Lesu no ku kutika kuli Lesu. Ilyo Lesu alelanda, alanda kuli ifwe uku pitila mu mupashi wa mushilo. Umupashi wa mushilo atwafwa ukwishiba ifintu tufwile uku pepelapo. Baibele isosa ati twaba nefya kukabila mukati sana ica-kuti teti tulondolole mu mashiwi. Umupashi wa mushilo ulatulondolwelako ifi fintu. Umupashi wa mushilo ula twafwa ukwishiba ubukulu bwakwa Lesu pakuti imitima Yesu isulemo na malumbo. Kabili kuti twasambilila uku fuma ku Mupashi wa mushilo uku temwa bambi pakuti twinga lilila icine cine kuli Lesu ukuti abafwe.

ICIPANDE 3: Umupashi wa mushilo ulatusambilisha ku cilonganano.

Umupashi wa mushilo ulatusambilisha ilyo tuya ku cilonganano. Ilyo tule sambilila ama sambililo ya ba sondo, kuti atusambilisha ifyo twinge kala mu lulumbi lwakwe. Ilyo tuleimba, alatutungulula ukwishiba ifyo tuleimba, pa kuti twimbe amalumbo ya cine kuli Lesu. Ilyo tulepela

ISAMBILILO 8

UMUPASHI WA MUSHILO, KASAMBILISHA

ICIKOMO CA KUSUNGA

PA MUTIMA:

"Lelo Ubukota, Umupashi wa mushilo uo Tata akamutumina mwi shina lyandi, wene akamusambilisha fyonse, no kumwibulula fyonse ifyo nasosele kuli imwe."

Yohane 14:26.

AMALEMBO YA

KUBELENGA: Yohane 6:45.

IFYAKUPEPELAPO:

INSHITA YE PEPO:

INTUNGULUSHI:

Kafundisha atusambikisha twinga bomfya uku wamya inshila ya mikalile Yesu. Limo tulomfwa uku kafundisha alelondolola ifya kucita icintu cimo. Limbi kuti twa sosa ati, "ee, ici cena cisuma." Lelo kamo fye ilyo twaesha uku cita fwebene, teti twishibe nga cacine cilya cintu cisuma. Baibele isosa aiti Umupashi wa mushilo ukatusambilisha. Nga cakuti twasambilila ama sambililo Yesu bwino, ninshi kuti twaikala uku lingana noku kufundisha. Kutu twa bomfya aya masambililo mu mayanda Yesu, kuncito shesu, mu cilonganino, ku cisankano nakonse twingalola.

ICIPANDE 1: Umupashi wa mushilo Utusambilisha ukupitila mu Baibele.

Inshita yonse twabelenga Baibele Yesu, tufwile ukwipusha Mupashi wa mushilo uku

aba ipekanya uku pokelela ilandwe lyakwe. Ecalenga ta lekele Paulo na Barnabas ukuya ukwa musango uyu. Belengeni Imilimo 16:6-7. Mupashi wa mushilo alefwaya ukuti baye uko benga bomfya inshita yabo bwino bwino. Nga cakuti bashimikila uko Mupashi wa mushilo aleshinina, abengi kuti baisa kuli Yesu. Nga cakuti twamusuminisha, aka tungulula muli ine nshila ilelo. Aka twa-fwilisha ukuti tuye uko amaka yesu yenga leta ulu lumbi kuli Lesa.

ICIPANDE 3:

Shimo inshita tulomfwa insoni no kumfwa umweso nga tulelanda pali Yesu. Mupashi wa mushilo aka tupela uku shipa. Mupashi wa mushilo apele ba kasesema amaka noku shipa. Bale sonta noku seka ulubembu lwa calo conse. Bale sosa ifyo Lesa enga kanda abena Israele pa mulandu wa kubemuka. Belengeni Mika 3:8. Mupashi wa mushilo apele Yohane ka batisha ukushipa kwa kuseka ubulalelale bwa kwa Herod. Petro apokele ukushipa kwa kulanda kuli bakateka pamulandu wa mbila nsuma ya kwa Yesu. Aba bakateka bali namaka ya kubika Petro mu cifungo, pakulanda aya mashiwi. Lelo Mupashi wa mushilo wali mwafwa uku shimikila kuli bene. Nabambi abena Kristu bantanshi bali pokelele ukushipa uku fuma ku Mupashi wa mushilo. Bashimike ilandwe lyakwe ku bengi Imilimo ya Batumwa 4:31 isosa ati, "Kabili ilyo bapapatile, mwalitenshiwe mu n'ganda umo balongene; na bonse baisushiwemo Umupashi wa mushilo, no kulande cebo cakwa Lesa no kushipa." Mupashi wa mushilo tatungulula umubomfi wakwe uku bomba umulimo ukwa bula uku mupela amaka ya kubomba ulyo mulimo.

ICIPANDE 4: Mupashi wa mushilo alasala bamo ukuPepa.

Lesá tasala intungulushi elyo asha bambi ukuti balekonkafye. Ali kwata uku pekanya kuli abo balekonka. Ale fwaya uku ukuti twishibe uku kabila kwa tungulushi; limbi bakwata uku kabila kwa mubili. Limbi kuti alanda kuli ifwe no ku twipusha nga kuti twayafwilisha kulya kukabila. Mupashi wa mushilo afwaya ukuti abena Kristu balei-pepelasani. Afwaya ukuti ifwe bonse twi-nga mukonka pa muku umo bonse. Abena Efese 6:17-18: "Buleni ne ca kubako mutwe ce pusukilo, no lupanga lwa Mupashi ulo e ce-bo ca kwa Lesa. Mupepele mu Mupashi inshita shonse, mu mipepele yonse ne mipapatile; mulolele icicine mu kushangila konse no kupapatila abashila bonse."

INTUNGULUSHI:

Ku mulimo umo Lesa eta umuntu umo. Mupashi wa mushilo alanda kuli ulya muntu. Afwile aba uwaipekanya ukumfwila. Bambi Lesa tabeta ku mulimo uwa musango ifi. Lelo lesa ala subila bena ukuti balemukon-sa no kulapepelako ababomfi abo akuta.

ULWIMBO LWA BANAKASHI:

IPEPO:

ooOoo

umubembu kuti aumfwa Ilyo Umupashi wa mu-shilo ule sosa kuli wene. Kutu atetekela Umupashi wa mushilo noku pokelela ipusu-kilo ku lubembu, ilyo Yesu apela. Kutu atwalila mu mweo wakwe onse uku konka Umupashi wa mushilo. Umupashi we uka mwafwilisha ukwishiba uku fundisha kwa kwa Yesu. Umupashi wa kwa Lesa aka mwafwilisha ukwishiba busuma no bubi. Natupepe ukuti abantu abengi bakasumine Umupashi wa mushilo nokuti baleumfwa ilyo ale sosa mumitima yabo.

Umwana wa kwa Lesa nao uubembuka afwile ukusala. Nga cakuti asala ukukana ukula konka Umupashi wa mushilo, ninshi akabelelela ukuba uwa bulanda. Akasha uku fwaya umutende mu Mutima wakwe lelo takasange. Lelo nga asala ukulapila imembu shakwe noku konka Umupashi, lyene Umupashi uka mwafwilisha uku tampa nakabili ukula kula mu bwina Kristu.

Natupepeleko abena Kristu banensu abafilwa ukuba bakonka bacine bakwa Yesu. Natupepe ukuti bakomfwa ishiwi lya Mupashi wa mushilo no ku fwaya ubwelelo bwakwe, bakuti enga bapela umutende.

ULWIMBO LWA BANAKASHI:

IPEPO:

ooOoo

kashimikila nangu babelenga mu maBaibele yabo nangu cibusa wabo abebako ifyakucita balakuti ku Mupashi wa mushilo. Aabafwili-lisha ukuwishiba nga cakuti ifyo baleum-fwa noku sumina muli Yesu, lyene Yesu abapela Umupashi wa mushilo ukwikala muli bene umuyayaya. Nabelelwa ku membu shabo elyo balatampa no ku sambilila ifya kwikala umweo uwa fulisha.

ICIPANDE 4: Umupashi wa mushilo wingila uku pitila mu citetekelo.

Tatwaba abapwilika ku busuma aba kuti twa patikisha Mupashi wa mushilo ukwisa ikala muli ifwe. Kwabafye inshila imo iya kupokelamo Umupashi wa mushilo. Neci ku kwata icitetekelo mu Mupasni wa mushilo elyo no kutetekela Yesu uku lipila pa membu shesu. Lelo tufwile uku twalila ukuba necitetekelo. Tetieusubile fye imilimo isuma ukuba efyonse. Tufwile ukuba necitetekelo ukuti Umupashi wa mushilo ula tutungulula munshila isuma. Lyene ninshi kuti atwafwa uku laikala umweo wa bwina Kristu. Belengeni Abena Galatia 3:2-3. Abena Galatia bali labile uku konka Umupashi wa mushilo, inshiku shonse. Paulo ali bebukishe uku abo abapoka Umupashi wa mushilo bafwile bafwalila ukula mukonka. Elyo no Mupashi wa mushilo, uo Yesu apela, usanguka nga kafukauka ka menshi uku lalleta icongwwe no mutende. Belengeni Yohane 4:14.

INTUNGULUSHI:

Umubembu uwa luba afwile uku sala. Kuti akana ubwafwilisho bwa Mupashi wa mushilo; no Umupashi wa mushilo nao teti umwafwe. Akaba musha wa lubembu. Nangu

ISAMBILILLO 7

MUPASHI WA MUSHILO NO MUBEMBU

ICIKOMO CA KUSUNGA
PA MUTIMA:

"Icisémo ca kwa Yehoba: Iye, mwe bana abomankonso, abacito kupanda amano ukushafuma kuli ine, no kucite cipingo icishaba ca mu mutima wandi ku kuleka kube ukulundapo ulubembu pa lubembu."

Esaya 30:1.

AMALEMBO YA
KUBELENGA:

Tito 3:5-6.

IFYAKUPEPELAPO:

INSHITA YE PEPO:

INTUNGULUSHI:

Ilintu twacila sambilila pa Mupashi wa mushilo, twa cilanda ati Mupashi wa mushilo afwa aba mukonka. Ngabalya abakana uku mukonka? Baibele ita abantu bamusango uyu ababembu. Cila umo uwa muli ifwe mubembu. Nangu twalyelelwa kuli Yesu, ulubembu lwe na nomba tula cita. Inshita yonse twasala uku cita icintu ico Mupashi wa mushilo talfwaya twinga cita, ninshi twabembuka. Nelyo lyonse twakana uku cita ico Mupashi wa mushilo aletutungulula ukuti tucite, ninshi twabembuka. Nga Mupashi wa mushilo asosa shani ku babembu?

ICIPANDE 1: Mupashi wa mushilo kuti alanda uku pitila muli bambi.

Lesá alitemwa abantu bonse. Eico afwaila uku bapususha ku maka ya lubembu. Mupashi wa mushilo alalanda ku mubembu no ku mukoselesha ukuti atetekele Yesu. Lesá alanda ku mwana wakwe uubembuka ukuti amukoseleshe ukwikala umweo wa bwina Kristu. Mupashi wa mushilo kuti alandila mu mubomfi wakwe, kashimikila. Kashimikila kuti alumbula icintu cimo icilenga umubembu uku tontonkanya pa lubembu. Umubembu kuti aumfwa ubulanda pa lubembu lwakwe. Limbi nalyo kuti kashimikila alumbula noku landa pa kutemwa kwa kwa Lesá no mubembu kuti afwaya ukwelelwa pa kuti eshibe ifingi fya luse lwakwe. Limbi Mupashi wa mushilo kuti abomfya umuntu umbi. Nalimo kuti abomfya icibusa ukweba umubembu inshila ya kwa Lesá. Limo Mupashi wa mushilo teti alanda uku pitila mu muntu umbi iyo. Kutu alandafye ku mubembu umwine. Inshita shimo twita iyi ine shila ati "akashiwi kano, kamuntelelwa." Ici cilolele mukuti tula kwata ukumfwa mukati kesu ukuti tufwile uku citapo icintu cimo. Nalimo limbi kuti twaumfwa umo alelanda mukati muli ifwe. Ili shiwi limbi kuti lya koselesha umubembu ukulapila. Kutu aishiba ukuti afwile uku tetekela Yesu pakuti amupusushe. Nangu nga cakuti alipusuka, kutu akwata ukwishibisha ukuti afwile ukusha ulubembu lonse pa kutu abe kakonka wa cine uwa kwa Yesu. Mupashi wa mushilo alanda ku bantu munshila ishingá. Nga cakuti umuntu aishiba ukuti Umupashi wa mushilo ulelanda kuli ene, afwile uku kutika bwino bwino. Baibele isosa aiti, "Mwishimya mu Mupashi." (1 Abena Tesalonika 5:19). "Eico, nge fyo Umupashi wa mushilo wasosa, 'Ubwa lelo,

nga mwaumfwe shiwi lyakwe, mwitalamika mitima yenu nga mu kusonsomba, ifyo cali pa bushiku bwa kwesha mu matololo.'" (Aba Hebere 3:7-8).

ICIPANDE 2: Umupashi wa mushilo kuti wal-eka uku sosa.

Umupashi wa mushilo ta waka twalilile lyonse ukula kuta. Tawakatwalilile uku koselesha abantu ukula mukonka. Nga cakuti umuntu tomfwile ku Mupashi wakwa Lesá, Mupashi aka musha umwine eka. Mu Abena Roma 1, Baibele ilangisha ifyo abantu batwalile uku bembuka kuli Lesá. Muku tantalila Lesá aba lekela mu lubembu lwabo. Lesá alekele ulubembu lubengilile. Alekele ulubembu ukupoka imyeo yabo. Mu Mapinda 1:24-28 Lesá asosa ati takafwe abo abamukana. Ilyo ulubembu lwa leta amalanda mu myeo yabo, taka bafwe. Ilyo bakuta uko ali, taka basuke. Teti bamusange. Umuntu afwile ukumfwa ilyo Umupashi wa mushilo ulesosa kuli ene. Teti tu sose ati "Ndeka ne mwine. Ilyo nkaipekanya ilyo nkakuta ku Mupashi wa mushilo." Limbi teti tumusange ilyo twakuta uko ali.

ICIPANDE 3: Umupashi wa mushilo ufwaya Ukupokelelwa.

Abantu bamo nga baumfwa Umupashi wa mushilo ule landa kuli bene balomfwa uku shininwa palubembu lwabo. Balafwayo bwelelo. Bafwaya ukuba aba busaka mukati kabo. Balafwaya no kufuma ku lubembu ulu bacita lyonse. Baleshiba nokuti teti baipusushe abene. Eico bakutikila ku Mupashi wa mushilo. Aba bantu bakabila ukwishiba inshila ya Mupashi wa mushilo. Balafwaya no kwishiba ifyo uyu Mupashi wa mushilo enga bafwa uku sanga ipusukilo. Ilyo baumfwa

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

BUSHE TUYE KU MULONGA

Bushe tuye ku mulonga,
Ukuli na bangeli,
Ku mulonga walengama,
Ku cipuna ca Mwine?

*E tuleya ku mulonga,
Tukalongana na ba mu-
shilo;
Tukayanga pa mulonga,
Uwatula kwi sano.*

Tushe fyonse fishawama;
Wa luse e utula,
Akatufwike fyawama,
'Fisamo fya bashila.

Ku mulonga uwawama,
Ukuli Yesu Mwine,
Ku cikuku baletasha,
Baba ne senge line.

Ne fwe bwangu tukafika,
Bwangu lwendo lukapwa;
E lyo lwimbo lwa mutende
Lukomfwikwa pe na pe.

ULWIMBO LWA BANAKASHI

Mwebanakashi bonse
Iseni mutote
Imbeni pe
Yesu cisaniko
Yesu acimfye mfw
Atupelo mweo
Lumbanyeni.

Ebeni bana bonse
na bamunyinefwe
Fundisheni
Kulya balelwala
Abashaishiba
Abali mumfifi
bombesheni.

Bombeni namaka
kasuba kaisa
Nensansa pe
kutemwa kubepo
mumitima yesu
intanda nashiya
twange bonse.

Mabala afilyo
apele shikulu
filyo fyonse
Kristu aba mupya
Kristu akabwela
Kristu wena bupe
Bwapenape.